

**ОСНОВНА ШКОЛА „ВЛАДИМИР ПЕРИЋ ВАЛТЕР“
ПРИЈЕПОЉЕ**

**ПРОГРАМ ОСНОВНЕ ОБУКЕ ЗАПОСЛЕНИХ
ИЗ ОБЛАСТИ ЗОП-а**

У Пријеполу, 2019. године

На основу члана 53. Закона о заштити од пожара („Службени гласник РС“, број: 111/09, 20/15 и 87/18) у вези са одредбама Правилника о минимуму садржине дела Програма обуке запослених из области заштите од пожара („Службени гласник“, број: 40/90), Правила заштите од пожара и члана 119. Закона о основама система образовања и васпитања („Службени гласник РС“, број: 88/17, 27/18-др. закон и 10/19) и члана 78. Статута Основне школе „Владимир Перих Валтер“ у Пријепољу, Школски одбор на седници одржаној 30. 05. 2019. године, доноси:

Програм основне обуке запослених из ЗОП-а

I ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

У циљу обучавања и упознавања запослених са основним опасностима од настанка пожара, ватрогасном опремом и средствима за гашење пожара, Програмом основне обуке и провере запослених из области заштите од пожара, прописује се начин извођења обуке и тестирања запослених и вођење евиденције о обучености запослених.

Члан 2.

Основна обука запослених из области заштите од пожара и спасавања, обавезна је за све запослене у Основној школи „Владимир Перих Валтер“, Пријепоље (у даљем тексту: субјекат), без обзира на стручну спрему, године старости или послове које обављају. Програмом основне обуке запослених из области заштите од пожара (у даљем тексту: Програм), се обезбеђује да сви запослени буду упознати са опасностима од пожара и експлозија, мерама заштите од пожара - општим и специфичним, везаним за појединачне послове и задатке, употребом уређаја, опреме и средстава за гашење пожара, те правцима и начином евакуације и зборним местом, како би у датом тренутку правилно и исправно одреаговали и отпочели локализацију пожара, као и са одговорношћу због не придржавања прописаних или наложених мера заштите од пожара.

Члан 3.

Основна обука запослених се састоји из:

- Општег дела (теоретски);
- Посебног дела (теоретски и практично уз демонстрацију употребе преносних и превозних апарата за почетно гашење пожара и средстава за гашење пожара) и
- Практичне провере знања.

Основна обука из области заштите од пожара организује се за све запослене, одмах или најкасније у року од 30 дана од дана ступања на рад.

Провера знања запослених врши се једном у три године путем тестова.

II ПОСЕБНЕ ОДРЕДБЕ

Начин и поступак обучавања и провере знања

Члан 4.

Основну обуку - теоријску и практичну, запослених из области заштите од пожара врши стручно оспособљено лице за обављање послова заштите од пожара у складу са Законом о заштити од пожара.

Основну обуку и практичну проверу знања запослених обављају правна лица из члана 25. и члана 56. став 1. Закона о заштити од пожара („Службени гласник РС“, број: 111/09 и 20/15).

Лица која раде на пословима заштите од пожара могу обављати основну обуку и практичну проверу знања из става 1. овог члана у правном лицу у коме су запослени.

Члан 5.

По завршетку теоретске и практичне основне обуке запослених из области заштите од пожара, обавља се провера знања запослених усменим путем или попуњавањем тестова.

Члан 6.

Проверу знања, односно тестирање или испитивање запослених, као и практичну проверу руковања средствима за гашење пожара вршиће лице задужено за непосредно организовање и спровођење превентивних мера заштите од пожара.

Члан 7.

Запослени који приликом провере знања из области заштите од пожара не покажу потребно знање за сигуран и безбедан рад, као и потребно знање и умешност у руковању средствима за гашење пожара, биће подвргнути поновној провери најкасније 30 дана од прве провере. Ако и на поновљеној провери знања не покаже задовољавајуће резултате, сматраће се да не испуњава услове за даљи рад на пословима и радним задацима, те се приступа поновној обуци и провери све док се не испуне наведени услови.

ЕВИДЕНЦИЈЕ

Члан 8.

О извршеној основној обуци и провери знања запослених из области заштите од пожара води се евиденција и то:

- Записник о извршеној обуци и
- Списак запослених који су присуствовали обуци.

У списак се уносе имена и презимена свих запослених који су присуствовали основној обуци, а у записнику се означава време када је основна обука извршена, датум и време основне обуке и провере знања, број запослених присутних основној обуци и провери знања, број присутних запослених који су положили тест, као и име, презиме и потпис овлашћених стручних лица која су основну обуку и проверу знања извршила, те бројеве Уверења о положеном стручном испиту издатом од стране МУП-а.

Члан 9.

Сваког новопримљеног запосленог, пре распоређивања на послове које ће обављати, или кога на основу уговора о делу, или уговора о пословно техничкој сарадњи ангажује, послодавац је дужан да упозна са опасностима од настанка пожара и мерама заштите од пожара, односно правилним руковањем опремом и средствима за заштиту од пожара и изврши проверу његовог знања.

ОПШТИ И ПОСЕБНИ ДЕО ПРОГРАМА ОСНОВНЕ ОБУКЕ

Члан 10.

Теоретска настава запослених из области заштите од пожара, (у даљем тексту ЗОП-а), састоји се од:

1. ОПШТЕГ ДЕЛА
2. ПОСЕБНОГ ДЕЛА: Специфичности правног лица и објеката.

Практична настава обухвата употребу и руковање средствима и опремом за локализовање пожара.

Провера знања-оспособљености, врши се тестовима и провером практичне обучености у руковању ватрогасним апаратима и хидрантима.

Запослени који је успешно одговорио на најмање 80% питања из теста и који је практично показао да зна да рукује са ватрогасним апаратима, сматра се да је обучен из области ЗОП-а.

Запослени који није задовољно, дужан је у року од 30 дана од дана извршене провере изађе опет на проверу знања.

1. ОПШТИ ДЕО

Члан 11.

Општи део Програма се изводи по темама, теоретски, у свему према Правилнику о минимуму садржине општег дела програма обуке радника из области заштите од пожара:

1.1. ОБАВЕЗЕ ОРГАНИЗАЦИЈА И ОРГАНА У ОБЛАСТИ ЗАШТИТЕ ОД ПОЖАРА

1.1.1. Нормативно уређивање заштите од пожара на основу Закона о заштити од пожара и његовим Правилницима и Уредбама (Правилник о техничким нормативима за заштиту угоститељских објеката од пожара (“Сл.гласник РС”, бр. 61/15):

- Програм основне обуке запослених из области заштите од пожара, на који МУП, Сектор за ванредне ситуације даје сагласност.

Зависно од категорије угрожености од пожара још и :

- “Правила ЗОП-а, заштите од пожара” са Планом евакуације и Упутствима у случају пожара и евакуације.

- „План ЗОП-а, заштите од пожара”, на који МУП, Сектор за ванредне ситуације даје сагласност.

- “Главни пројекат ЗОП-а”, на који МУП, Сектор за ванредне ситуације даје сагласност.

1.1.2. Организовање послова заштите од пожара:

- Ватрогасне јединице;

- Служба заштите од пожара;

- Референти за заштиту од пожара и

- Запослени задужени за организовање и спровођење превентивних мера заштите од пожара.

1.1.3. Превентивне мере заштите од пожара:

- Уређаји, опрема и средства за гашење пожара;

- Уређаји и инсталације за откривање, дојаву и гашење пожара;

- Електричне, вентилационе, топлотне и друге инсталације;
- Смештај запаљивог материјала;
- Смештај експлозивних материја, запаљивих течности и гасова и ватрогасне страже;
- Обука запослених из области заштите од пожара;

1.1.4. Обавезе у спровођењу мера заштите од пожара:

- Директора, запосленог са посебним правима, обавезама и овлашћењима;
- Права и обавезе запослених.

1.1.5. Одговорност за неспровођење мера заштите од пожара:

- Дисциплинска и материјална одговорност запосленог, као и прекршајна и кривична одговорност одговорних лица.

1.2. ОСНОВИ ГОРЕЊА

1.2.1. Горење чврстих материја.

1.2.2. Горење течних материја.

1.2.3. Горење запаљивих гасова и пара.

1.2.4. Горење материјала под напоном електричне енергије

1.2.5. Експлозије.

1.3. УЗРОЦИ НАСТАЈАЊА ПОЖАРА

1.3.1. Пожари и начин преноса топлоте и то: провођењем (кондукцијом), прелажењем (конвекцијом) и зрачењем (радијацијом).

1.3.2. Основни узроци настајања пожара:

- Нехат, непажња;
- Директан додир са пламеном или ужареним материјалом; (неправилна употреба грејних тела);
- Електрична струја; заваривање, резање и лемљење;
- Статички електрицитет;
- Атмосферски електрицитет; самозагревање и самозапаљивање;
- Топлотно деловање сунца; механичка енергија и паљевина;
- Природне појаве, удар грома

1.4. ГАШЕЊЕ ПОЖАРА

1.4.0. Методе гашења пожара

1.4.1. Класе пожара

1.4.2. Средства за гашење пожара:

- Вода, пена, прах, угљен-диоксид, халони и
- Приручна средства за гашење пожара.

1.4.3. Мере заштите при гашењу пожара.

1.4.4. Противпожарна опрема:

- Ручни и превозни противпожарни апарати - подела, намена, активирање и руковање;
- Постављање, чување и контрола апарата за гашење пожара;
- Хидрантска мрежа - хидранти и опрема.

1.5. САВРЕМЕНИ ТЕХНИЧКИ СИСТЕМИ ЗА ОТКРИВАЊЕ И ГАШЕЊЕ ПОЖАРА

1.5.1. Откривање и дојава пожара:

- Аутоматски јављачи пожара - јонизациони, термички и оптички;
- Ручни јављач пожара;
- Преносни путеви и сигналне централе.

1.5.2. Савремена опрема и методе гашења пожара:

- Избор типа стабилних инсталација за гашење пожара
- Стабилне инсталације за гашење пожара водом, пеном, прахом, угљен-диоксидам и халоном.

1.6. ПОСТУПАК КОД ИЗБИЈАЊА ПОЖАРА

1.6.1. Локализација пожара, евакуација и спасавање

1.6.2. Јављање и позив за помоћ

1.6.3. Лична заштита при гашењу пожара

2. ПОСЕБНИ ДЕО ПРОГРАМА: Специфичности правног лица и објеката

2.1. СТЕПЕН УГРОЖЕНОСТИ РАДНОГ ПРОЦЕСА

Члан 12.

Основна делатност субјекта према шифри делатности 8520 основно образовање.

Основно образовање обухвата активност која се организује ради стицања квалитетних знања, умења, вештина, и формирања вредности ставова из области језичке, математичке, научне, уметничке, културне, техничке, информатичке писмености; знања и умења неопходних за живот и рад у савременом друштву и стицању основа за даље образовање.

Основно образовање и васпитање стиче се у Школи остваривањем наставног плана и програма у трајању од осам година и остварује се у два образовна циклуса (4+4) и завршава се полагањем завршног испита.

Овакво образовање је намењено деци, али обухвата и програме описмењавања који су слични програмима основног образовања, а намењени су одраслима.

Делатност се обавља у објектима Школе. Објекат, припада по дефиницији (Техничке препоруке за заштиту од пожара стамбених, пословних и јавних зграда, СРПС Тп 21),

Јавна зграда

Школа припада по дефиницији (Техничке препоруке за заштиту од пожара стамбених, пословних и јавних зграда, СРПС Тп 21), јавним зградама, јер више од 80% корисне површине објекта је намењено за окупљање људи (образовна делатност), а према угрожености од пожара, технолошки процес Школе се може разврстати у категорију К3, у коју спадају објекти који могу да приме више од 500 људи и као објекти у целини. У П.2 категорију угрожености од пожара, са повећаним ризиком од избијања пожара, сходно тачки П.2.6, као јавни и пословни објекти у којима се окупља од 500 до 1000 лица.

Концепција рада Школе подразумева рад у објекту, где се обавља образовна делатност, боравак ученика, боравак наставног особља и административног особља.

Посебни део Програма основне обуке се изводи теоретски и практично по групама послова и задатака које запослени обављају, односно специфичним опасностима и мерама заштите од пожара везаним за поједине послове и задатке, у следећем обиму:

- Опасности од пожара на радном месту и непосредној околини
- Конкретне мере заштите од пожара утврђене Законом, прописима донетим на основу Закона, техничким нормативима и Правилима заштите од пожара које се морају спроводити на радном месту и у непосредној околини.
- Конкретна права, дужности и одговорности запослених у спровођењу мера ЗОП-а

- Поступци за случај пожара и непосредног угрожавања људи и имовине на радном месту и у непосредној околини
- Упознавање са расположивом опремом, уређајима и средствима за гашење пожара, као и са начином њиховог коришћења.
- Конкретна разрада одређених тактичких претпоставки гашења пожара уз практично руковање расположивом опремом, уређајима и средствима за гашење пожара.

2.2. КРАТАК ОПИС ГРАЂЕВИНСКИХ МАТЕРИЈАЛА КОЈИ СУ УГРАЂЕНИ У ОБЈЕКАТ И ИНСТАЛАЦИЈЕ КОЈЕ СУ УГРАЂЕНЕ У ОБЈЕКТУ

Зграда Школе налази се у улици Санџачких бригада број 13. у Пријепољу.

Има више улаза. Улазак у приземље је преко двокрилних врата, металне конструкције.

За изградњу објекта коришћени су класични грађевински материјали уз употребу, бетона и пуне опеке. Спољна фасада, са употребом изолационих материјала и са завршном обрадом. Унутрашњи зидови су од пуне цигле и омалтана и окречена. Подови су од дрвета и префарбани, ламината, винфлекса и тераце.

Осветљење је дневно-природно и вештачко са неонском расветом.

Грејање просторија је централно са градске котларнице.

Електричне инсталације су изведене према стандардима за ову намену. За санитарне потребе испројектоване су водоводно канализационе инсталације са потребним бројем мокрих чворова, за потребе ученика и за потребе запослених.

2.3. МАТЕРИЈА У ОБЈЕКТУ КОЈИ СЕ КОРИСТЕ И НАЛАЗЕ:

Од запаљивих материјала у објекту, налазе се или се користе:

- чврсте материје: Папир; Најлон фолија; Дрво - (намештај, полице, столарија); Електричне инсталације и средства рада;
- гасовите материје: нема.

У простору објекта постоји могућност настанка пожара класе: „А“, и пожари на електричним уређајима и инсталацијама под напоном.

МОГУЋЕ КЛАСЕ ПОЖАРА

ПРОЦЕНА УГРОЖЕНОСТИ ОД ПОЖАРА

- „А“ класа Пожари чврстих материја, као што су: аутомобилске гуме, дрво, папир, текстил, угаљ, слама. Највећи број материја из ове класе пожара има жар који наставља да гори у присуству ваздуха, ако се не охлади довољно, па ова врста пожара се може јавити и након гашења.

Углавном се за гашење користи вода, али за гашење уређаја који су под напоном користити угљен диоксид, прах и сл.

- као и пожари на уређајима под ел. напоном и на ел. инсталацијама, који практично могу наступити у свим просторијама.

Врсте и обим средстава за гашење пожара који се морају нужно обезбедити, а према техничкој документацији и сагласности одговорних органа МУП-а.

На основу процене угрожености од пожара објекта, односно физичко – хемијских особина материјала који се користе у просторијама објекта, класификација пожара према врсти запаљивих материја према СРПС ЕН 2/11 („Службени гласник РС“, број: 30/11) и то пожари класе „А“, и пожари на електричним уређајима и инсталацијама под електричним напоном.

2.4. ОРГАНИЗАЦИЈА ЗАШТИТЕ ОД ПОЖАРА

Непосредно одговорни за спровођење утврђених и прописаних мера заштите од пожара у субјекту су: Директор, као и сви запослени у свом делокругу рада и Референт ЗОП-а, задужен за организовање и спровођење превентивних мера ЗОП-а.

Директор је одговоран и дужан је да обезбеди спровођење мера заштите од пожара.

2.5. ПРЕВЕНТИВНЕ МЕРЕ

У објекту се морају примењивати прописане мере заштите од пожара, утврђене Законом о заштити од пожара, општим нормативним актима и Правилником о техничким нормативима за заштиту угоститељских објеката од пожара („Службени гласник РС“, број: 61/15), .

- Све радове у згради изводити у складу са законским прописима, а посебно ЕВЕНТУАЛНЕ радове ПОПРАВКИ и АДАПТАЦИЈА, где се користи отворени пламен (аутогено заваривање, сечење, резање, лемљење и сл.). Поштовати Уредбу о мерама заштите од пожара, при извођењу радова заваривања, резања и лемљења, („Службени гласник СРС“ број: 50/79).

- Одржавање свих ходника, степеништа и пролаза у чистом и проходном стању и уклањање свих непотребних материја из истих.

-Опремљеност адекватном врстом и количином средстава за гашење пожара и њихово редовно 6 месечно контролисање и одржавање од стране надлежне фирме и о томе чувати Записнике.

-У и око објеката не ускладиштавати стандардне, мале боце ТНГ-а, више од две.

- Прилази опреми за гашење су слободни, а опрема на видно постављеном и лако доступном месту.

- Поставити механичку заштиту око расветних тела.

2.6. ИНСТАЛАЦИЈЕ, УРЕЂАЈИ И АПАРАТИ ЗА ДОЈАВУ И ГАШЕЊЕ ПОЖАРА

На основу процене угрожености објеката, са становишта заштите од пожара, односно физичко-хемијских особина материјала који се користе у свим пословним сегментима постављени су и одговарајућа опрема и средства за гашење пожара и то:

За гашење почетних пожара обезбеђени су ХИДРАНТИ и ПП АПАРАТИ типа “S”; СРПС 3.Ц2.035 и CO₂-5кг □ треба по 1 ком./ код ГЕРО-ЕРО; СРПС 3.Ц2.040.

Два пута годишње, на -6- месеци, вршити контролу и сервисирање ПП апарата, а сваке две године испитивање на ХВП ПП апарата типа “ S ” и једном у пет година ПП апарата типа “CO₂”.

Поступак запослених код пожара

Сваки запослени који примети пожар, дужан је да га угаси, ако то може урадити без опасности по себе или друге! Знаци за узбуђивање у случају пожара су:

- Узвици, ПОЖАР!!!

- Ако не може сам да га угаси, дужан је да одмах о пожару обавести најближу ватрогасну јединицу телефоном на бр.193, или станицу милиције на 192.

При позивању ватрогасне јединице, потребно је дати следеће податке:

- Назив и адресу објекта који гори - има ли угрожених људи и материјала,

- Врсту и материјал који гори - обим пожара,

- Бр. телефона са кога се врши дојава и име лица које то ради.

3. ПРАКТИЧНА ОБУКА

По извршеној комплетној основној обуци запослених, најмање једном у три године, обавезно се спроводи поступак провере знања на начин утврђен овим Програмом и Правилима заштите од пожара.

Одредбе овог Програма у потпуности се примењују и на све запослене који су засновали радни однос после извршене основне обуке.

О извршеној обуци и провери знања сачињава се записник и води одговарајућа евиденција.

Практично се демонстрира и проверава правилна употреба:

3.1 ПП апарата и друге ПП опреме

3.2 Употреба хидраната

3.3 Коришћење приручних средстава за гашење пожара

III ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 13.

О осталим питањима везаним за основну обуку и проверу знања запослених примењиваће се одговарајуће одредбе Закона о заштити од пожара.

Члан 14.

Одбијање запосленог де се обучава из области заштите од пожара по Програму, сматра се тежом повредом радне дисциплине.

Члан 15.

Програм основне обуке запослених из области заштите од пожара примењиваће се од дана његовог доношења.

Члан 16.

За овај Програм потребно је прибавити позитивно мишљење надлежног органа министарства унутрашњих послова, односно инспекцијских органа Министарства унутрашњих послова.

Деловодни број: 419

Дарум: 30. 05. 2019.године

Пријеполје

Председник Школског одбора

Марица Цаковић